

Promo-LEX a devenit membru fondator al Platformei „Solidaritatea Civică”

La 04 decembrie 2011 Asociația Promo-LEX a devenit membru fondator al Platformei pentru Cooperare Internațională „Solidaritatea Civică”. Declarația de constituire a platformei a fost semnată în cadrul unei Conferințe la Vilnius. Evenimentul a avut loc în paralela cu Conferința OSCE, iar Declarația de constituire a Platformei a fost înmănată Președinției lituaniene, reprezentată de Audronius Ažubalis, ministrul Afacerilor Externe al Lituaniei.

Platforma are la bază valori precum drepturile omului și demnitatea umană; non-violența și cultura păcii; supremația drepturilor și libertăților omului față de interesele statului.

Principalele scopuri ale Platformei „Solidaritatea Civică” sunt:

- consolidarea statului de drept pentru susținerea și promovarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- consolidarea sprijinului reciproc și solidarității între activiștii civici;
- sporirea rolului și capacităților societății civile în procesele de luare a deciziilor la nivel național și internațional;
- creșterea supravegherii publice a instituțiilor statului și organizațiilor internaționale pentru asigurarea unei guvernări democratice;
- reducerea nivelului de xenofobie și intoleranță în regiune.

Aceste scopuri vor fi atinse prin numeroase și diverse acțiuni comune și anume mobilizarea organizațiilor societății civile

din regiune pentru a formula și avansa poziții comune privind problemele ce țin de dimensiunea umană; formularea și promovarea noilor norme și standarde în domeniul drepturilor omului și statului de drept, fortificând totodată principiile și abordările existente; pledarea pentru reforme instituționale în cadrul organizațiilor internaționale, inclusiv ONU, OSCE, Consiliul Europei și Uniunea Europeană, în baza recomandărilor comune ale societății civile; constituirea unor alianțe largi între activiștii societății civile din regiune pentru a aborda probleme comune.

Platforma se va baza în activitatea sa pe realizările și tradițiile mișcării internaționale Helsinki, care timp de câteva decenii a jucat un rol major în promovarea scopurilor și principiilor procesului de la Helsinki.

Declarația de constituire a fost semnată de mai multe organizații civice independente din țările membre ale OSCE.

În documentele de mai jos puteți găsi lista organizațiilor fondatoare ale Platformei și principiile de organizare a acestora în limbile engleză și rusă.

Pentru mai multe detalii, contactați: Alexandru Postica,
Avocat: Tel: (22) 31 09 45, GSM: 069104851,
e-mail: info@promolex.md.

DOC – [Founding Members of the International Cooperation Platform](#)
[“Civic Solidarity”](#)

[PROVISIONAL Organizational Principles of the Platform](#)

COMUNICAT DE PRESĂ

Asociația „Promo-LEX”, este profund îngrijorată în legătură cu hărțuirea și intimidarea membrilor, observatorilor, jurnaliștilor și simpatizanților Asociației „Golos” din Federația Rusă.

Totodată, Promo-LEX este profund dezamăgită de decizia unilaterală a autorităților Federației Ruse de a deschide secții de votare pe teritoriul Republicii Moldova, contrar normelor dreptului internațional și voinței autorităților constituționale.

Asociația Obștească „Golos” a fost înființată în anul 2000 și efectuează monitorizarea pe termen lung și scurt a alegerilor care sunt organizate în Federația Rusă. Golos își desfășoară activitatea în deplină conformitate cu prevederile legislației ruse, fiind înregistrată ca persoană juridică, iar finanțarea acesteia are loc conform procedurilor democratice, transparente și din surse deschise, oferite de diverși donatori internaționali. Acestea nu diferă de la un stat la altul sau de la o organizație la alta, sunt considerate drept ajutor și sprijin în diverse domenii și apreciate înalt de către statele și societatea civilă modernă și civilizată. Mai mult ca atât, Asociația „Golos” are o reputație ireproșabilă la nivel național și internațional (membru al rețelei de observatori europeni ENEMO (European Network of Election Monitoring Organizations) și ai rețelei globale GNDEM (Global Network of Domestic Election Monitors)).

Cu doar câteva zile înaintea alegerilor din 4 decembrie 2011, Asociația „Golos” a fost supusă unor presiuni coordonate din partea diverselor structuri guvernamentale. Acțiunile respective fiind îndreptate exclusiv împotriva imaginii și reputației Asociației „Golos”, împotriva activității independente a acesteia, în special privind crearea unor obstacole la monitorizarea scrutinului și la numărarea

voturilor.

Pe de altă parte, Asociația „Promo-LEX” este profund dezamăgită de decizia Ambasadei Federației Ruse din Republica Moldova din 28 noiembrie 2011, privind deschiderea unilaterală a 25 secții de votare pe teritoriul Republicii Moldova, contrar normelor dreptului internațional și voinței autorităților constituționale. Totodată, Asociația „Promo-LEX” este îngrijorată de faptul că marea majoritate a acestor secții (24) vor fi deschise într-un teritoriu necontrolat de organele constituționale, în regiunea transnistreană, fiind astfel încă odată compromis Statutul Federației Ruse de mediator, pacificator sau negociator în cadrul formatului de rezolvare a problemei transnistrene.

Atragem atenția asupra faptului că dreptul cetățenilor Federației Ruse de a-și exercita votul este recunoscut de legislația Federației Ruse, iar autoritățile acesteia trebuie să depună eforturi maxime pentru a asigura realizarea acestui drept. Mai mult ca atât, suntem siguri că desfășurarea alegerilor într-un teritoriu necontrolat de autorități legitime și constituționale, în care lipsesc elementele de bază pentru recunoașterea și validarea rezultatelor, ar putea compromite rezultatele parțial sau total ale alegerilor din Rusia.

Mai mult ca atât, Asociația „Promo-LEX” atrage atenția autorităților Federației Ruse, cetățenilor Federației Ruse cu domiciliul în Republica Moldova și tuturor celor interesați că potrivit legislației federale ruse, Ambasada urma să deschidă secțiile de votare cu 50 zile înainte de ziua alegerilor. Ambasada Federației Ruse, a avut posibilitatea de a utiliza metoda legală utilizată în Federația Rusă de exercitare înainte de ziua alegerilor a dreptului de vot începând cu 15 zile înainte de ziua alegerilor.

În acest fel, Ambasada avea posibilitatea legală de a extinde de la 12 ore termenul de exercitare a dreptului de vot la 15 zile, în special prin utilizarea metodei de expediere a urnei

mobile în localitățile aflate sub control constituțional. Astfel, ar fi fost respectate acordurile bilaterale moldo-ruse, principiile și normele dreptului internațional, suveranitatea și integritatea R.Moldova, precum și drepturile omului. De remarcat că pe teritoriul aflat sub controlul organelor constituționale ale Republicii Moldova (în orașele Comrat și Bălți), Ambasada Federației Ruse a utilizat anume această metodă și numai pentru termenul de 12 ore.

În legătură cu îngrijorarea și dezamăgirea formulată, Asociația „Promo-LEX” solicită Ambasadei Federației Ruse, să aducă la cunoștința autorităților Federației Ruse următoarele solicitări:

1. Stoparea campaniei de hărțuire și intimidare inițiată în adresa membrilor, observatorilor, jurnaliștilor și simpatizanților Asociației Obștești „Golos” din Federația Rusă;

2. Respectarea legislației R.Moldova, a normelor dreptului internațional și a principiilor de respect reciproc pentru inițierea procedurilor și deschiderea secțiilor de votare în R.Moldova, inclusiv regiunea sa transnistreană.

3. Utilizarea altor metode legale de asigurare a exercitării dreptului de vot, precum urne mobile pentru vot, exercitarea dreptului de vot înainte de termen cu 15 zile înainte de ziua votării. Cel puțin, aceste încălcări să nu mai fie admise la alegerile Președintelui Federației Ruse, preconizate pentru luna martie 2012, alte metode legale de asigurare.

Surse pentru detalii suplimentare:

<http://www.golos.org/news/4492>

<http://www.mfa.gov.md/comunicate-presa-md/489833/>

http://www.moldova.mid.ru/press-slujba/pr_10_129.htm

European Network of Election Monitoring Organizations[1] (ENEMO) își exprimă sprijinul față de Organizația „Golos”, membrii acesteia, dar și față de activitatea sa și misiunea de

a contribui la dezvoltarea proceselor democratice.

---

[1] <http://www.enemo.eu/>

A P E L în legătură cu organizarea reuniunii formale „5+2” de la Vilnius

Ținând cont și salutând faptul că, în perioada 30 noiembrie – 1 decembrie 2011 a fost anunțată organizarea reuniunii formale „5+2” de la Vilnius;

Reamintind că formatul “5+2” este unicul format internațional recunoscut, în cadrul căruia pot fi luate decizii referitor la soluționarea problemei transnistrene;

Pornind de la principiile și valorile democratice, bazate pe respectul și demnitatea umană, promovate și prevăzute în documente internaționale, precum Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană privind Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului;

Rămânând continuu îngrijorați de situația drepturilor omului în regiunea transnistreană și lipsa unui mecanism legal și eficient de apărare și protejare a persoanelor;

Salutând implicarea actorilor din formatul „5+2” în procesul de soluționare a unor situații particulare de violare a drepturilor omului, în special, ne referim la eliberarea persoanelor private ilegal de libertate: Boris Mozer, Alexandru Bezrodnîi, Ernest Vardanean, Ilie Cazac, Pavel

Beloziorov ș.a.;

Considerând că eforturile comune ale actorilor din formatul „5+2” au drept scop principal soluționarea problemei transnistrene, conform declarațiilor oficiale ce se referă la respectarea principiilor dreptului internațional și respectului reciproc;

Fiind conștienți și siguri că toți actorii implicați în formatul de negocieri „5+2” pe lângă scopul principal de soluționare a problemei transnistrene țin cont și de cazurile particulare de violare a drepturilor omului;

Reamintind tuturor actorilor că în “custodia” administrației de la Tiraspol se mai află Vitalie Eriomenco, Alexandru Ursu, Iurie Matcenco, Alexandru Baluța, Eugen Antonov, Eduard Elițov, Vasile Fricațel, Oleg Filin, Ostap Popovschii, Mihail Rotari, ale căror dosare deja se află pe rolul Curții Europene ale Drepturilor Omului, precum și multor alte persoane private arbitrar de libertate în regiune;

S O L I C I T Ă M:

- Să fie puse în discuție în cadrul reuniunii formale „5+2” pe lângă subiectele generale și subiecte particulare legate de situația și eliberarea imediată și necondiționată a persoanelor deținute ilegal, în special Vitalie Eriomenco, Alexandru Ursu, Iurie Matcenco, Alexandru Baluța, Eugen Antonov, Eduard Elițov, Vasile Fricațel, Oleg Filin, Ostap Popovschii, Mihail Rotari, ș.a.,
- Să fie puse în discuție și întreprinse în regim de urgență toate eforturile necesare, aflate la dispoziția părților și actorilor implicați, pentru a demonstra că absolut tuturor persoanelor aflate în “custodia” administrației de la Tiraspol, le sunt asigurate și respectate drepturile și că nu sunt supuși actelor de tortură și tratament inuman;
- Să fie întreprinse măsuri pentru identificarea și

implementarea unor mecanisme și instrumente juridice legale și credibile, care ar garanta drepturile și libertățile fundamentale ale locuitorilor din regiunea Transnistreană.

Pentru mai multe detalii, contactați: Alexandru Postica, Avocat, Asociația Promo-LEX: Tel: (22) 21 16 22, GSM: 069104851, e-mail: info@promolex.md.

Ilie Cazac în libertate!

În seara zilei de 31 octombrie, Ilie Cazac a fost repus în libertate. Potrivit avocaților Promo-LEX acesta se află la domiciliul său din Tighina.

Ilie Cazac, în vârstă de 26 de ani, fost angajat al Inspectoratului Fiscal din municipiul Tighina, localitate aflată sub controlul administrației ilegale din Tiraspol, a fost „arestat” pe 19 martie de către reprezentanții pseudo – Ministerului Securității din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, fiind acuzat de „înaltă trădare și spionaj în favoarea Republicii Moldova”.

La 21 aprilie 2010, Asociația Promo-LEX a sesizat Curtea Europeană pentru Drepturile Omului cu privire la cazul lui Ilie Cazac, invocând violarea art. 3,5,13. Dosarul a fost înregistrat cu nr. 22365/10.

La 9 februarie 2011, în urma unui „proces” ascuns, lipsit de drepturile elementare precum cel la avocat sau la întrevederi cu rudele, tânărul a primit o „sentință” crudă de 14 ani închisoare.

La 17 iulie 2011 Organizația Mondială Împotriva Torturii (World Organisation Against Torture), a făcut un apel în care

și-a exprimat îngrijorarea cu privire la integritatea fizică și psihică a lui Ilie Cazac, mai multe informații [aici](#).

Deoarece Ilie Cazac și familia sa domiciliază în or. Tighina, zonă de securitate cu regim sporit, Promo-LEX solicită organelor constituționale abilitate să asigure securitatea individuală și investigarea acestuia de către un medic.

Promo-LEX aduce mulțumiri tuturor celor care s-au implicat în activitățile de monitorizare a situației și facilitarea eliberării lui Ilie Cazac.

Pentru mai multe detalii, contactați: Ion Manole, Director Executiv Asociația „Promo-LEX”,

Tel: (22) 450024, GSM: 069070800, e-mail: info@promolex.md

PRECEDENT   în   dosarele victimelor din 7 aprilie 2009

Nicolae Bairactari este prima victimă a evenimentelor din 7 aprilie 2009 căreia instanța de judecată i-a făcut dreptate. La 19 octombrie, Curtea Supremă de Justiție a dat câștig de cauză tânărului maltratat de către colaboratorii organelor de urmărire penală în aprilie 2009, obligând statul să-i plătească suma de 55.000 lei, valoarea prejudiciului moral.

Tânărul a fost reținut în seara zilei de 7 spre 8 aprilie 2009 în timpul manifestațiilor pașnice din Piața Marii Adunări Naționale, fiind ulterior maltratat și umilit, deținut în condiții foarte proaste fără alimentație și condiții sanitare elementare, învinuit de comiterea infracțiunilor de dezordine în masă, și anume că ar fi participat activ la distrugerea clădirilor guvernamentale. Nicolae Bairactari a fost deținut

în penitenciarul nr.13 din or. Chişinău, în aceeaşi celulă cu persoane condamnate la închisoare pentru infracţiuni grave şi deosebit de grave, aici continuând umilinţele, fiindu-i încălcat şi dreptul la asistenţă din partea unui avocat. Tot atunci, de către unele surse mass-media au fost difuzate imagini video şi fotografii al reclamantului aflat după gratii, acesta fiind asociat cu persoanele care au incitat şi distrus clădirile guvernamentale.

Abia la 29 octombrie 2009, tânărul a fost înştiinţat că Procuratura mun. Chişinău a dispus încetarea urmăririi penale în privinţa sa, motivând că fapta nu întruneşte elementele unei infracţiuni, fără ai acorda careva despăgubiri morale sau materiale. La 01.12.2009, Nicolae Bairactari s-a adresat instanţei de judecată unde a cerut obligarea Procuraturii Generale să îi aducă scuze oficiale, dar şi achitarea prejudiciilor morale şi materiale.

La 16.07.2010, prin hotărârea Judecătoriei sectorului Rîşcani, mun. Chişinău, acţiunea este admisă integral, în sensul invocat. Ulterior, împotriva hotărârii instanţei de fond a fost declarat apel de către Ministerul Finanţelor şi Procuratura Generală a Republicii Moldova. Intimatul Nicolae Bairactari şi avocatul Alexandru Postica, au solicitat respingerea apelurilor ca nefondate, cu menţinerea hotărârii instanţei de fond, considerând-o legală şi întemeiată.

La 24 martie 2011, Colegiul Civil şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău decide admiterea ambelor apeluri, modificând hotărârea judecătoriei sectorului Rîşcani, mun. Chişinău din 16.07.2010, micşorând de la 80000 lei până la 5000 lei cuantumul despăgubirilor morale. În rest, hotărârea primei instanţe, în partea prin care s-a dispus obligarea Procuraturii Generale să aducă scuze oficiale reclamantului Nicolae Bairactari a fost menţinută. În cele din urmă, Curtea Supremă de Justiţie a stabilit cuantumul despăgubirilor morale la 55.000 lei.

Potrivit Asociației "Promo-LEX" decizia Colegiului Civil și de Contencios Administrativ a Curții Supreme de Justiție este o dovadă a faptului că precedentele CtEDO pot fi aplicate și la nivel local și îndeamnă instanțele de judecată de a adopta astfel de decizii pe viitor.

Reclamantul a fost reprezentat în instanțele de judecată de către avocatul din cadrul Asociației "Promo-LEX", Alexandru Postica.

Pentru mai multe detalii, contactați: Alexandru Postica, Avocat: Tel: (22) 21 16 22, GSM: 069104851, e-mail: info@promolex.md.

APEL PUBLIC către Curtea Supremă de Justiție cu privire la replicile publice

Curtea Supremă de Justiție, în calitate de instanța judecătorească supremă, ar trebui să se bucure de cea mai înaltă încredere din partea publicului și să servească drept exemplu pentru toți judecătorii. Această încredere se obține, în primul rând, reieșind din comportamentul reprezentanților Curții Supreme de Justiție și mesajele difuzate de aceasta.

Pe de altă parte, libertatea de exprimare presupune discreția autorului informației de a alege ce informație să răspândească și în ce mod. Potrivit Avizului 7(2005) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, nu trebuie să existe tentative de a preveni mass-media de a critica organizarea și funcționarea sistemului judiciar. Când un judecător sau o instanță judecătorească este provocată sau atacată de către

mass-media, judecătorul ar trebui să se abțină, iar reacția ar trebui să vină prin intermediul Consiliul Superior al Magistraturii sau al Asociației judecătorilor. Această reacție trebuie să aibă scopul corectării informației denaturate răspândite.

Recent, Curtea Supremă de Justiție a revenit la practica de a reacționa, prin comunicate de presă plasate pe pagina web a instanței, la mesaje răspândite de mass-media în care este criticat modul în care funcționează justiția din Republica Moldova sau își desfășoară activitatea unii judecători. Astfel, la 5 și 6 octombrie 2011, pe pagina web a Curții Supreme de Justiție au apărut două comunicate de presă în care se conțineau replici la opinii răspândite prin intermediul mass-media în ceea ce privește actualul Președinte al Curții Supreme de Justiției. Prima replică era adresată unui analist politic, iar ce-a de-a doua – redacției unui ziar. În esență, replicile se referă la aprecierea dată actualului Președinte al Curții Supreme de Justiție, și nu la inexactități factologice majore. În finalul primei replici, este adresată solicitarea „profesioniștilor în drept” „de a nu-și expune public opiniile care nu reflectă, nici măcar tangențial, situația de drept și de fapt”.

Subsemnații subliniază că, timp de câteva luni, Curtea Supremă de Justiție nu a recurs la astfel de comunicate de presă și regretă revenirea după 4 octombrie 2011 la practica replicilor. Spre regret, contrar recomandărilor Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, aceste „replici” vin direct de la o instanță judecătorească, și nu de la Consiliul Superior al Magistraturii sau Asociația judecătorilor. Deși sunt plasate pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiecare dintre „replici” este adresată unei singure persoane. Textul și spiritul „replicilor” ar putea crea impresia că comunicatele de pe pagina web a Curții Supreme de Justiție reprezintă opinia conducătorului instanței, și nu a tuturor judecătorilor acesteia. Mai mult, „replicile” nu vizează

inexactități factologice majore, ci opiniile unor persoane despre un anumit judecător, care deține și funcția de Președinte al Curții Supreme de Justiție. Astfel de replici doar alimentează discuții în contradictoriu și nu contribuie la clarificarea pentru public a inexactităților răspândite. Mai mult, considerăm că astfel de mesaje știrbesc imaginea Curții Supreme de Justiție și ar putea stimula un comportament similar al altor judecători. De asemenea, apreciem solicitarea din prima replică drept o tentativă inadmisibilă într-o societate democratică de a preveni mass media de a critica organizarea și funcționarea sistemului judiciar.

Din motivele de mai sus, solicităm Curții Supreme de Justiție să se abțină pe viitor de la replicile publice emise până acum.

Pentru mai multe detalii, contactați: Vladislav GRIBINCEA, Președinte, Centrul de Resurse Juridice, Tel: + 373 (22) 843 601.

DOC – [APEL PUBLIC către Curtea Supremă de Justiție cu privire la replicile publice](#)

**Raportul Drepturile Omului în
Moldova, retrospectiva anilor
2009-2010**

În cadrul mesei rotunde care a avut loc la 18 octombrie, Asociația Promo-LEX a lansat [Raportul Drepturile Omului în Moldova](#).

Raportul este la a IV-a ediție și oferă o imagine cu privire la situația drepturilor omului în Republica Moldova în perioada 2009-2010, imaginea este cu atât mai complexă, deoarece trece în revistă situația drepturilor omului în regiunea transnistreană. Cele 16 capitole au fost elaborate de un grup de experți care reprezintă 9 organizații neguvernamentale în domeniul drepturilor omului.

Dacă după evenimentele din aprilie 2009 în spațiul controlat de autoritățile constituționale, se înregistrează o modestă tendință pozitivă în domeniul respectării dreptului la libertatea și siguranța persoanei, în regiunea transnistreană vorbim de o agravare a situației, care se manifestă prin „rețineri” abuzive ale persoanelor de către „structuri” din regiune. Astfel, autoritățile constituționale ale R. Moldova au continuat tradiția de a ignora problemele locuitorilor din regiune și nu au manifestat interes pentru identificarea unor mecanisme ce ar garanta accesul la justiție și respectarea drepturilor fundamentale ale acestora.

Un alt subiect care a atras atenție a fost situația în

justiție. Potrivit expertului Vladislav Gribincea: “Problema cea mai mare nu este în cadrul legislativ, ci în modul cum această legislație se aplică în practică. Această neconformare cu cadrul legislativ se datorează mai multor factori principali dintre care sunt fie pregătirea insuficientă a corpului de judecători, fie factori legați de corupție”. Expertul mai menționează că în perioada anului 2010, la capitolul încredere în justiție a fost înregistrat probabil cel mai mare regres din perioada de raportare.

O altă problemă transformată într-un fenomen social este cea a Violenței în familie. Începând cu septembrie 2010 violența în familie a obținut statut de infracțiune penală, acest fapt fiind un pas important în combaterea violenței împotriva femeilor. Un aspect important care trebuie menționat este problema emiterii ordonanțelor de protecție care este de cele mai dese ori de 3-4 săptămâni, iar victimele continuă în acest timp să fie supuse violenței domestice.

La capitolul Dreptului de a alege și a fi ales, a fost remarcată reforma electorală care a culminat în noiembrie 2010, când au fost modificate aproximativ 40% din articolele Codului Electoral. P. Postica: “Este important de menționat că această reformă a avut o dezbatere largă în rândul societății civile, fiind creată o comisie parlamentară specială care a coordonat modificările atât cu societate civilă cât și cu partidele politice, chiar dacă în final hotărârile au fost adoptate de alianța de guvernare”.

Dreptul la respectarea vieții private și de familie reprezintă o relativă noutate în legislația R. Moldova, totuși consideră autorul, acesta este neglijat de către autoritățile statului, cât și de către cetățeni, cel mai probabil din lipsa cunoștințelor și mecanismelor de protecție a acestui drept.

Participanții la eveniment au apreciat faptul că pentru prima dată în cadrul unui Raport privind situația Drepturilor Omului în Moldova, a fost inclus un capitol separat dedicat situației

drepturilor, unei categorii mai restrânse dar nu mai puțin importante de cetățeni, cea a recruților și militarilor.

La masa rotundă au participat reprezentanți ai autorităților centrale, ai societății civile și ai organizațiilor internaționale. Prezent la eveniment Avocatul parlamentar, Tudor Lazăr, a menționat că Raportul este unul amplu și care reflectă situația respectării drepturilor omului în țară, dar și necesitatea colaborării între sectorul asociativ și autorități în vederea promovării respectării drepturilor omului în R. Moldova.

Raportul Drepturile Omului în Moldova 2009-2010 este rezultatul unui proiect realizat în colaborare cu Civil Rights Defenders. Punctele de vedere exprimate în Raport reflectă opinia și poziția autorilor. Acestea nu pot fi interpretate sub nici o formă ca reflectând poziția Asociației Promo-LEX și a Civil Rights Defenders.

Raportul este disponibil în limbile [română](#), [engleză](#) și [rusă](#).

Pentru mai multe detalii, contactați: Carolina Bondarciuc,
Ofițer de relații cu publicul
Tel: (22) 450024, GSM: 069637849, e-mail: pr@promolex.md

Încă o victimă a evenimentelor din 7 aprilie își caută dreptatea la CtEDO

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului R. Moldova cauza **Radu Calancea c. Moldova**, dosar nr. 50425/11. În fața înaltei Curți reclamantul este reprezentat de către A.

Postica, P. Postica, N. Hriplivii și L. Potîng juriști în cadrul Asociației Promo-LEX.

Născut în 1991, Radu Calancea este unul din tinerii care au avut de suferit în urma arestărilor, maltratărilor și abuzurilor poliției în aprilie 2009.

În seara zilei de 7 aprilie, reclamantul, Radu Calancea, participa la o manifestare pașnică în fața Guvernului. Aproximativ la orele 22:20 un grup de polițiști l-au arestat și l-au bătut cu bastoane de cauciuc, l-au lovit cu pumnii și picioarele pe întreaga suprafață a corpului timp de aproximativ 10 minute. Ulterior reclamantul a fost transportat la secția de Poliție Buiucani, unde au continuat maltratările. La data de 9 aprilie 2009, reclamantul a fost examinat de către un medic care a constatat multiple semne pe corp și față ce indicau faptul că a fost maltratată. La data de 13 aprilie 2009, R. Calancea a depus o plângere la Procuratura Generală, pe faptul maltratării la care a fost supus de către colaboratorii de poliție. Reclamantul a fost eliberat din detenție la 16 aprilie 2009.

La data de 08 iulie 2009 Procuratura a respins plângerea pe motiv că afirmațiile sale au fost nefondate. În decizia sa Procuratura s-a bazat pe declarațiile ofițerilor de poliție care au negat maltratarea lui R. Calancea. Reclamantul a depus recurs împotriva acestei decizii și la o dată nespecificată, judecătorul de instrucție a dispus investigarea suplimentară a plângerii lui R. Calancea.

Procuratura Generală a dispus suspendarea urmăririi penale, la 25 mai 2010, în baza faptului că persoanele care au aplicat relele tratamente asupra reclamantului nu au putut fi identificate. Reclamantul a contestat decizia susținând, printre altele, că ancheta a fost incompletă. La data de 12 mai 2011 recursul reclamantului a fost respinsă de către Judecătoria sectorului Buiucani.

În fața CtEDO reclamantul s-a plâns cu privire la violarea art.3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, aplicarea relelor tratamente din partea poliției, condițiile de detenție inumane și degradante, lipsa asistenței medicale în perioada de detenție, faptul că a fost lipsit de hrană pentru o zi, transportarea sa în portbagajul unui automobil, dar și incapacitatea de a investiga eficient plângerea sa cu privire la relele tratamente.

De asemenea reclamantul a invocat încălcarea art.13 al Convenției, prin faptul că el nu a avut nici-o cale de atac eficientă împotriva pretinselor rele tratamente la care a fost supus.

Pentru mai multe detalii, contactați: Alexandru Postica, Avocat, Asociația Promo-LEX: Tel: (22) 21 16 22, GSM: 069104851, e-mail: info@promolex.md.

**Respectarea drepturilor
omului în țările
Parteneriatului Estic: bunele
practici și dificultăți**

La începutul anului 2010, a fost lansată ideea de a consolida eforturile societății civile la nivel de Parteneriat Estic în ceea ce privește promovarea și apărarea drepturilor omului. Ideea dată a fost susținută de mai multe organizații din Moldova, Georgia, Armenia și

Azerbaidjan și s-a materializat în cadrul proiectului [„Respectarea drepturilor omului în țările Parteneriatului Estic: bunele practici și dificultăți”](#). Proiectul a fost implementat de Asociația Promo-LEX (Moldova) în parteneriat cu Asociația „Articolul 42 al Constituției” (Georgia), Uniunea „Inițiative Civice de Interes Public” (Azerbaidjan) și Fundația Institutul pentru o Societate Deschisă din Armenia.

Proiectul s-a desfășurat în perioada mai 2010- iunie 2011 și a inclus 4 etape de implementare în cadrul cărora s-au efectuat 4 vizite de studiu în Georgia, Armenia, Azerbaidjan și Moldova. Programul vizitelor de studiu s-a axat pe următoarele tematici: „Litigarea strategică ca instrument de promovare și apărare a drepturilor omului în țările Parteneriatului Estic”; „Impactul Convenției Europene a Drepturilor Omului și a altor instrumente internaționale în domeniul drepturilor omului asupra legislației și practicilor juridice din țările Parteneriatului Estic”; „Monitorizarea drepturilor omului și inițiativele advocacy în domeniul drepturilor omului în țările Parteneriatului Estic”.

Scopul proiectului a vizat promovarea drepturilor omului în țările Parteneriatului Estic prin intermediul schimbului de experiență și al consolidării cooperării regionale dintre organizațiile societății civile din Republica Moldova, Georgia, Armenia și Azerbaidjan.

Asociația Promo-LEX lansează broșura „Respectarea drepturilor omului în țările Parteneriatului Estic: bunele practici și

dificultăți”. Publicația include o descriere succintă a contextului, scopului și activităților din cadrul proiectului, precum și o prezentare generală a situației drepturilor omului în Georgia, Armenia, Azerbaidjan și Moldova. De asemenea, Broșura include și o perspectivă asupra practicii de litigare strategică și monitorizare a drepturilor omului, o perspectivă asupra campaniilor de advocacy în domeniul drepturilor omului și o analiză a impactului Convenției Europene a Drepturilor Omului și a altor instrumente internaționale în domeniul drepturilor omului asupra legislației și practicilor juridice din Moldova. Publicația mai conține concluziile de bază și recomandările participanților din cadrul proiectului cu privire la promovarea și apărarea drepturilor omului în Georgia, Armenia, Azerbaidjan și Moldova.

Proiectul a fost susținut financiar de Programul Est Est: Parteneriat fără frontiere al Fundației Soros – Moldova, Fundației pentru o Societate Deschisă Georgia, Fundației pentru o Societate Deschisă Armenia și al Fundației pentru o Societate Deschisă Azerbaidjan.

Broșura este disponibilă în limbile [română](#), [engleză](#) și [rusă](#).

Pentru mai multe detalii, contactați: Olga Manole, Coordonator de proiect, Asociația Promo-LEX, e-mail: olga_manole@promolex.md

---

**Drepturile recruților și
militarilor discutate în**

cadrul unei Conferințe Internaționale

Drepturile recruților și a militarilor din regiunea de Est a Republicii Moldova este un subiect aproape tabu pentru autoritățile de la Chișinău, societatea civilă fiind cea care bate alarma asupra ilegalităților și situațiilor dificile cu care se confruntă aceștia. Tinerii sunt recrutați și înrolați forțat în structuri paramilitare ilegale, iar odată ajunși acolo umiliți și tratați de multe ori inuman, fără a-și putea apăra drepturile fundamentale. Aceasta a fost una din temele abordate în cadrul Conferinței Internaționale „Drepturile recruților și militarilor în regiunea de est a Republicii Moldova – paralela cu alte regiuni de conflict în CSI”, care a avut loc la 08 septembrie în Chișinău.

Potrivit directorului Asociației Promo-LEX, Ion Manole, Republica Moldova este un stat unic. „Pe teritoriul său există 3 structuri armate diferite: structurile constituționale (Armata Națională), Armata Rusă (care staționează contrar voinței autorităților RM și contrar obligațiilor asumate la nivel internațional de către Federația Rusă), precum și structuri paramilitare ilegale. Din această cauză, drepturile a mii de persoane din regiune sunt grav încălcate. Pe de o parte, administrația regiunii de peste 20 ani încalcă normele legale și drepturile omului în regiune, în timp ce autoritățile constituționale se limitează la monitorizarea situației, ignorând astfel obligațiile sale pozitive de a proteja drepturile și interesele locuitorilor acestei zone. Constatăm discriminarea celor peste 500.000 persoane de către autoritățile constituționale”, a menționat Ion Manole.

Prezent la eveniment Iurie Dominic, General de Brigadă, Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, Comandant al Armatei Naționale, a menționat importanța dialogului dintre forțele armate și societatea civilă, subliniind necesitatea derulării

de inițiative comune în vederea unei mai bune informări și cunoașterea drepturilor și libertăților atât a militarilor cât și a civililor.

Participanții la eveniment s-au referit și la procesul de reformare a forțelor armate în țările CSI, regiunile de conflict Osetia de Sud și Abhazia, dar și la statutul și respectarea drepturilor militarilor, informație prezentată de către reprezentanții Ministerului Apărării al R. Moldova, dar și ai societății civile din Ucraina, Rusia, Belarus, Armenia și Tadjikistan.

În încercarea de a explica statutul juridic al forțelor militare din regiunea de Est a Moldova, Valeriu Cușnir, Doctor Habilitat în Drept, profesor universitar, a menționat că formațiunile militare nestatale din regiune au fost formate contrar dreptului internațional și național. "Potrivit Constituției RSSM, declară Valeriu Cușnir, doar Sovietul Suprem, ca organ suprem al puterii de stat era abilitat să adopte măsuri în limitele determinate de Constituție pentru apărarea și securitatea statului. O altă autoritate, un alt organ, sau chiar o altă persoană, nu aveau atribuții în domeniul apărării și securității statului, inclusiv în ceea ce privește constituirea formațiunilor militare. Altfel spus, formațiunile paramilitare create în stânga Nistrului au un caracter ilegal, mai mult ca atât ele prezintă un pericol social sporit la adresa securității naționale".

Generalul maior în rezervă, d-nul Victor Gusleacov a menționat că drept temei pentru constituirea și stabilirea structurilor paramilitare în stânga Nistrului a servit Acordul din 1992 de încetare a focului. Acest document nefiind ratificat de către Parlamentul R. Moldova și respectiv Duma de Stat a Federației Ruse, după cum prevăd normele internaționale, rămâne a fi unul ilegal, la fel ca și prezența structurilor paramilitare.

Expertul independent din Habarovsk, Rusia, d-nul Pavel Shmacov, după efectuarea unei vizite la una din unitățile

militare din regiunea transnistreană ce aparține Federației Ruse a menționat despre lacunele normelor locale ce țin de apărarea drepturilor militarilor. Potrivit lui, un lucru foarte grav este că aceștia sunt lipsiți de posibilitatea de a depune vreun recurs pentru faptele de abuz sau alte încălcări.

Referindu-se la drepturile militarilor din regiunea Transnistreană, juristului Promo-LEX Alexandru Zubco susține că: "Tinerii recruți din regiunea transnistreană, cetățeni ai R. Moldova, sunt forțați, pe teritoriul R. Moldova, să servească unui regim anticonstituțional în structurile paramilitare ilegale. În cazul în care aceștia refuză „înrolarea” sunt urmăriți penal, sancționați și condamnați cu închisoarea. Potrivit unor date neoficiale, anual, peste 400 de tineri sunt anunțați în căutare pentru „eschivarea” de la înrolare. Mai mulți beneficiari, au reclamat cazuri de abuz fizic, maltratări, estorcări de bani și bunuri, de violență în unitățile militare din regiunea de est. Potrivit juristului, fenomenul „înrolării forțate”, nu este altceva decât o privare ilegală de libertate.

Experții internaționali și reprezentanții societății civile din cadrul țărilor participante al Conferință au subliniat importanța unui astfel de eveniment pentru consolidarea efortului și capacităților de promovare a standardelor internaționale în respectarea drepturilor recruților și militarilor.

La eveniment au participat reprezentanți ai Parlamentului R. Moldova, ai Armatei Naționale, ai MAI, ai Procuraturii Generale, ai Centrelor Militare și Secțiilor Militare raionale, experți internaționali și reprezentanți ai societății civile, inclusiv din regiunea transnistreană.

Conferința a fost organizată în cadrul proiectului de cooperare transfrontalieră: „Rețea transnațională pentru protecția drepturile recruților și militarilor în termen: fortificarea tinerilor în situații de discriminare din partea

statului" finanțat de către Uniunea Europeană prin Instrumentul European pentru Democrație și Drepturile Omului (IEDDO). Proiectul este implementat de către Școala de Economie și Științe Politice din Londra și Asociația Promo-LEX care este partener local.

Pentru mai multe detalii, contactați: Carolina Bondarciuc,
Ofițer de relații cu publicul

Tel: (22) 450024, GSM: 069637849, e-mail: pr@promolex.md